COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.8.2020
COM(2020) 468 final

2020/0221 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de acordare a unui sprijin temporar Letoniei în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 al Consiliului, pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență ca urmare a epidemiei de COVID-19

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Regulamentul 2020/672 al Consiliului („Regulamentul SURE”) stabilește cadrul juridic pentru acordarea de asistență financiară din partea Uniunii statelor membre care sunt afectate sau grav amenințate de o perturbare economică importantă cauzată de epidemia de COVID-19. Sprijinul în temeiul SURE servește la finanțarea, în principal, a schemelor de șomaj tehnic sau a unor măsuri similare care vizează protejarea angajaților și a persoanelor care desfășoară activități independente, reducând astfel incidența șomajului și pierderea de venituri, precum și la finanțarea în mod auxiliar a unor măsuri legate de sănătate, în special la locul de muncă.

La 7 august 2020, Letonia a solicitat asistență financiară din partea Uniunii în temeiul Regulamentului SURE. În conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul SURE, Comisia a consultat autoritățile letone pentru a verifica creșterea neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor efective și planificate legate direct de o schemă de compensare a lucrătorilor inactivi și de cheltuielile aferente – indemnizația pentru inactivitate și sporul pentru copii acordat lucrătorilor –, de o schemă de subvenții salariale pentru sectorul exporturilor, de plăți de sprijin pentru salariile profesioniștilor din domeniul medical și ale lucrătorilor din sectorul cultural, precum și de cheltuielile legate de sănătate privind echipamentele individuale de protecție și indemnizațiile de boală legate de COVID-19, cauzate de pandemia de COVID-19. În special, aceasta vizează:

(1) O schemă de compensare a lucrătorilor inactivi. Această schemă plătește salariile angajaților întreprinderilor din sectorul privat care au fost trecuți în șomaj tehnic. Ea acoperă între 50 % și 75 % din salariile angajaților, în funcție de dimensiunea întreprinderii, cu un plafon de 700 EUR per angajat pe lună. Schema de compensare a lucrătorilor inactivi este însoțită de schema aferentă de acordare a indemnizațiilor pentru inactivitate și de sporul pentru copii aferent acordat lucrătorilor. Schema de acordare a indemnizațiilor pentru inactivitate oferă o indemnizație minimă angajaților trecuți în șomaj tehnic sau persoanelor care desfășoară activități independente, care fie nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a beneficia de sprijin în cadrul schemei de compensare a lucrătorilor inactivi din motive care nu au legătură cu angajatul, fie primesc mai puțin de 180 EUR în temeiul acestei scheme. Indemnizația asigură acordarea unui nivel minim de sprijin, garantând faptul că toți angajații sau persoanele care desfășoară activități independente primesc o indemnizație de cel puțin 180 EUR pe lună. Schema de acordare a sporului pentru copii oferă un sprijin suplimentar angajaților trecuți în șomaj tehnic care au copii în întreținere.

(2) O schemă de subvenții salariale pentru sectorul turismului și cel al exporturilor, care reprezintă o continuare a schemei privind lucrătorii inactivi, vizând în special sectorul turismului și sectorul exporturilor. Această măsură depinde de dovedirea de către beneficiar a faptului că resursele vor fi utilizate pentru acoperirea costurilor salariale.

(3) Două plăți de sprijin pentru salariile profesioniștilor din domeniul medical și ale lucrătorilor din sectorul cultural. Plățile de sprijin pentru salarii oferă sectorului medical și sectorului cultural granturi pentru sprijinirea plății salariilor atât timp cât lucrătorii se află în șomaj tehnic. Ambele scheme sunt condiționate de utilizarea granturilor pentru acoperirea costurilor salariale.

(4) Cheltuieli legate de sănătate privind echipamentele individuale de protecție și alte materiale medicale pentru asigurarea sănătății și a securității angajaților din sectorul public, în special a lucrătorilor din domeniul asistenței medicale.

(5) Indemnizații de boală legate de COVID-19, prin care guvernul a plătit sprijinul pentru concediul medical persoanelor care au trebuit să lipsească de la locul de muncă din cauza unei cerințe de autoizolare sau de autocarantină. În mod normal, o parte din indemnizația de boală ar trebui să fie plătită de angajator, în timp ce în temeiul acestei scheme statul a plătit costul integral.

Letonia a furnizat Comisiei informațiile relevante.

Ținând seama de dovezile disponibile, Comisia propune Consiliului să adopte o decizie de punere în aplicare pentru a acorda Letoniei asistență financiară în temeiul Regulamentului SURE, în sprijinul măsurilor menționate mai sus.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere este în deplină concordanță cu Regulamentul 2020/672 al Consiliului, în temeiul căruia este formulată propunerea.

Prezenta propunere completează un alt instrument legislativ al Uniunii prin care se acordă sprijin statelor membre în caz de urgență, și anume Regulamentul (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului din 11 noiembrie 2002 de instituire a Fondului de Solidaritate al Uniunii Europene (FSUE) [„Regulamentul (CE) nr. 2012/2002”]. Regulamentul (UE) 2020/461 al Parlamentului European și al Consiliului, care modifică respectivul instrument pentru a-i extinde domeniul de aplicare la urgențele majore din domeniul sănătății publice și pentru a defini operațiuni specifice eligibile pentru finanțare, a fost adoptat la 30 martie.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea face parte dintr-o serie de măsuri elaborate ca răspuns la actuala pandemie de COVID-19, cum ar fi „Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus”, și vine în completarea altor instrumente care sprijină ocuparea forței de muncă, cum ar fi Fondul social european și Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)/InvestEU. Întrucât recurge la luarea și la acordarea de împrumuturi în acest caz specific al epidemiei de COVID-19 în vederea sprijinirii statelor membre, prezenta propunere acționează ca o a doua linie de apărare pentru finanțarea schemelor de șomaj parțial și a măsurilor similare, contribuind la protejarea locurilor de muncă și, astfel, a angajaților și a persoanelor care desfășoară activități independente, împotriva riscului de șomaj.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic al prezentului instrument este Regulamentul 2020/672 al Consiliului.

- **Subsidiaritatea (pentru competență neexclusivă)**

Propunerea urmează unei solicitări a unui stat membru și demonstrează solidaritatea europeană prin furnizarea de asistență financiară din partea Uniunii sub formă de împrumuturi temporare acordate unui stat membru afectat de epidemia de COVID-19. Ca o a doua linie de apărare, această asistență financiară sprijină temporar cheltuielile publice majorate ale administrației publice în ceea ce privește schemele de șomaj parțial și măsurile similare pentru a ajuta statul membru solicitant să protejeze locurile de muncă și, astfel, angajații și

persoanele care desfășoară activități independente, împotriva riscului de șomaj și de pierdere de venituri.

Acest sprijin va ajuta populația afectată și va contribui la atenuarea impactului economic și societal direct generat de actuala criză provocată de pandemia de COVID-19.

- **Proporționalitatea**

Propunerea respectă principiul proporționalității. Propunerea nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor urmărite de instrument.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Consultări cu părțile interesate**

Deoarece propunerea a trebuit să fie elaborată în regim de urgență, pentru a putea fi adoptată la timp de Consiliu, nu s-a putut realiza o consultare a părților interesate.

- **Evaluarea impactului**

Având în vedere caracterul urgent al propunerii, nu s-a efectuat o evaluare a impactului.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Comisia ar trebui să poată contracta împrumuturi pe piețele financiare în scopul transformării acestora în împrumuturi acordate în aval statului membru care solicită asistență financiară în temeiul instrumentului SURE.

În plus față de furnizarea de garanții din partea statelor membre, în cadru sunt integrate și alte garanții pentru a asigura soliditatea financiară a programului:

- o abordare riguroasă și conservatoare a gestiunii financiare;
- o elaborare a portofoliului de împrumuturi care să limiteze riscul de concentrare, expunerea anuală și expunerea excesivă față de oricare dintre statele membre, asigurând, în același timp, că există resurse suficiente pentru statele membre care au cea mai mare nevoie de sprijin și
- posibilități de reînnoire a creditelor.

2020/0221 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de acordare a unui sprijin temporar Letoniei în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 al Consiliului, pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență ca urmare a epidemiei de COVID-19

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a epidemiei de COVID-19[1], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) La 7 august 2020, Letonia a solicitat asistență financiară din partea Uniunii în vederea completării eforturilor sale naționale de contracarare a impactului epidemiei de COVID-19 și a consecințelor sale socioeconomice pentru lucrători.

(2) Se preconizează că epidemia de COVID-19 și măsurile extraordinare puse în aplicare de Letonia pentru a limita epidemia și impactul său socioeconomic și asupra sănătății vor avea un impact dramatic asupra finanțelor publice. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2020 preconizau că Letonia va avea un deficit public și o datorie publică de 7,3 % și, respectiv, de 43,1 % din produsul intern brut (PIB) până la sfârșitul anului 2020. De asemenea, previziunile intermediare ale Comisiei din vara anului 2020 preconizează că PIB-ul Letoniei va scădea cu 7 % în 2020.

(3) Epidemia de COVID-19 a imobilizat o parte substanțială a forței de muncă din Letonia. Aceasta a dus la o creștere neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor efective și planificate ale Letoniei în ceea ce privește schema de compensare a lucrătorilor inactivi și schemele de sprijin aferente – indemnizația pentru inactivitate și sporul pentru copii acordat lucrătorilor –, o schemă de subvenții salariale pentru sectorul exporturilor, plățile de sprijin pentru salariile profesioniștilor din domeniul medical și ale lucrătorilor din sectorul cultural, precum și cheltuielile legate de sănătate privind echipamentele individuale de protecție și indemnizațiile de boală legate de COVID-19, după cum se arată în considerentele 4-7.

(4) „Regulamentul nr. 179 (adoptat la 31 martie 2020) privind indemnizația de inactivitate pentru persoanele care desfășoară activități independente și care sunt afectate de răspândirea COVID-19” și „Regulamentul nr. 165 (adoptat la 26 martie 2020) privind angajatorii afectați de criza provocată de pandemia de COVID-19 care sunt eligibili să beneficieze de indemnizația de inactivitate și de eșalonarea în rate a plăților întârziate a impozitelor sau de amânarea acestora timp de maximum trei ani”, menționate în

[1] JO L 159, 20.5.2020, p. 1.

cererea Letoniei din 7 august 2020, au introdus o schemă de compensare a lucrătorilor inactivi. Această schemă plătește salariile angajaților întreprinderilor din sectorul privat care au fost trecuți în șomaj tehnic. Ea acoperă între 50 % și 75 % din salariile angajaților, în funcție de dimensiunea întreprinderii, cu un plafon de 700 EUR per angajat pe lună. Schema de compensare a lucrătorilor inactivi este însoțită de schema aferentă de acordare a indemnizațiilor pentru inactivitate și de sporul pentru copii aferent acordat lucrătorilor. În temeiul „Ordinului nr. 236 al Cabinetului de Miniștri privind alocarea resurselor financiare din programul «Fonduri pentru situații de urgență la nivel național» din cadrul bugetului de stat”, menționat în cererea Letoniei din 7 august 2020, schema de acordare a indemnizațiilor pentru inactivitate oferă o indemnizație minimă angajaților trecuți în șomaj tehnic sau persoanelor care desfășoară activități independente, care fie nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a beneficia de sprijin în cadrul schemei de compensare a lucrătorilor inactivi din motive care nu au legătură cu angajatul, fie primesc mai puțin de 180 EUR în temeiul acestei scheme. Indemnizația asigură acordarea unui nivel minim de sprijin, garantând faptul că toți angajații sau persoanele care desfășoară activități independente primesc o indemnizație de cel puțin 180 EUR pe lună. Schema de acordare a sporului pentru copii oferă un sprijin suplimentar angajaților trecuți în șomaj tehnic care au copii în întreținere. Măsura în cauză poate fi considerată o măsură similară schemelor de șomaj tehnic, astfel cum se menționează în Regulamentul (UE) 2020/672, deoarece oferă angajaților și persoanelor care desfășoară activități independente un sprijin pentru venit, ceea ce va contribui la acoperirea costurilor de îngrijire a copiilor în timpul închiderii școlilor și, prin urmare, va ajuta părinții să își continue activitatea profesională, prevenind punerea în pericol a relațiilor de muncă.

(5) „Raportul de informare privind măsurile pentru depășirea crizei provocate de pandemia de COVID-19 și pentru redresarea economică” a instituit o schemă de subvenții salariale pentru sectorul turismului și pentru cel al exporturilor, care reprezintă o continuare a schemei privind lucrătorii inactivi, vizând în special sectorul turismului și sectorul exporturilor. Această măsură depinde de dovedirea de către beneficiar a faptului că resursele vor fi utilizate pentru acoperirea costurilor salariale.

(6) Autoritățile au introdus două plăți de sprijin pentru salariile profesioniștilor din domeniul medical și ale lucrătorilor din sectorul cultural. În temeiul „Legii privind măsurile de prevenire și de eliminare a amenințării la adresa statului și a consecințelor acesteia datorate răspândirii COVID-19”, al „Legii privind eliminarea consecințelor răspândirii infecțiilor cu COVID-19” și, respectiv, al „Ordinului nr. 303 al Cabinetului de Miniștri privind alocarea resurselor financiare din programul «Fonduri pentru cheltuieli neprevăzute» din cadrul bugetului de stat”, menționate în cererea Letoniei din 7 august 2020, plățile de sprijin pentru salarii oferă sectorului medical și sectorului cultural granturi pentru sprijinirea plății salariilor atât timp cât lucrătorii se află în șomaj tehnic. Ambele scheme sunt condiționate de utilizarea granturilor pentru acoperirea costurilor salariale.

(7) În fine, Letonia a introdus două măsuri legate de sănătate. În temeiul „Ordinelor nr. 79, 118 și 220 ale Cabinetului de Miniștri privind alocarea resurselor financiare din programul «Fonduri pentru situații de urgență» din cadrul bugetului de stat”, menționate în cererea Letoniei din 7 august 2020, autoritățile au majorat cheltuielile legate de sănătate privind echipamentele individuale de protecție și alte materiale medicale pentru asigurarea sănătății și a securității angajaților din sectorul public, în special a lucrătorilor din domeniul asistenței medicale. În plus, în temeiul „Regulamentului nr. 380 al Cabinetului din 9.6.2020 privind resursele destinate

asigurării siguranței epidemiologice necesare pentru instituțiile incluse în lista instituțiilor și a nevoilor prioritare", menționat în cererea Letoniei din 7 august 2020, autoritățile au plătit indemnizații de boală legate de COVID-19, și anume guvernul a plătit sprijinul pentru concediul medical persoanelor care au trebuit să lipsească de la locul de muncă din cauza unei cerințe de autoizolare sau de autocarantină. În mod normal, o parte din indemnizația de boală ar trebui să fie plătită de angajator, în timp ce în temeiul acestei scheme statul a plătit costul integral.

(8) Letonia îndeplinește condițiile pentru a solicita asistența financiară prevăzută la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2020/672. Letonia a furnizat Comisiei dovezi corespunzătoare conform cărora cheltuielile publice efective și planificate crescuseră cu 212 808 280 EUR la 1 februarie 2020, din cauza creșterii cuantumului legat direct de schema de compensare a lucrătorilor inactivi și de schemele de sprijin aferente, precum și de schema de subvenții salariale pentru sectorul exporturilor, pentru profesioniștii din domeniul medical și pentru sectorul cultural. Aceasta constituie o creștere neprevăzută și semnificativă deoarece noile măsuri acoperă o proporție semnificativă a întreprinderilor și a forței de muncă din Letonia. Letonia intenționează să finanțeze 20 108 280 EUR din cuantumul majorat al cheltuielilor din fondurile sale proprii.

(9) Comisia a consultat Letonia și a verificat creșterea neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor efective și planificate legate direct de scheme de șomaj tehnic și de măsuri similare, precum și de recurgerea la măsuri relevante în domeniul sănătății legate de epidemia de COVID-19, menționată în cererea din 7 august 2020, în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2020/672.

(10) Prin urmare, trebuie acordată asistență financiară pentru a ajuta Letonia să abordeze efectele socioeconomice ale perturbării economice importante cauzate de epidemia de COVID-19.

(11) Prezenta decizie nu trebuie să aducă atingere rezultatelor niciuneia dintre procedurile legate de denaturarea funcționării pieței interne care este posibil să fie realizate, în special în temeiul articolelor 107 și 108 din TFUE. Aceasta nu încalcă cerința ca statele membre să notifice Comisiei potențialele ajutoare de stat în temeiul articolului 108 din TFUE.

(12) Letonia trebuie să informeze periodic Comisia cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, pentru a permite Comisiei să evalueze măsura în care Letonia a executat aceste cheltuieli.

(13) Decizia de a acorda asistență financiară a fost luată ținând seama de nevoile existente și preconizate ale Letoniei, precum și de cererile de asistență financiară în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 deja înaintate sau prevăzute a fi înaintate de alte state membre, aplicând în același timp principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Letonia îndeplinește condițiile stabilite la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2020/672.

Articolul 2

1. Uniunea pune la dispoziția Letoniei un împrumut de maximum 192 700 000 EUR. Împrumutul are o scadență medie de maximum 15 ani.

2. Perioada de disponibilitate a asistenței financiare acordate prin prezenta decizie este de 18 luni începând din prima zi după intrarea în vigoare a prezentei decizii.

3. Asistența financiară din partea Uniunii este pusă de Comisie la dispoziția Letoniei în maximum opt rate. O rată poate fi plătită în una sau mai multe tranșe. Scadențele tranșelor acordate în cadrul primei rate pot fi mai lungi decât scadența medie maximă menționată la alineatul (1). În acest caz, scadențele tranșelor ulterioare se stabilesc astfel încât scadența medie maximă menționată la alineatul (1) să fie respectată odată ce au fost plătite toate ratele.

4. Plata primei tranșe se face sub rezerva intrării în vigoare a acordului de împrumut prevăzut la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2020/672.

5. Letonia suportă costurile de finanțare ale Uniunii menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2020/672 pentru fiecare rată, plus orice comisioane, costuri și cheltuieli ale Uniunii care rezultă din orice finanțare aferentă.

6. Comisia decide cu privire la dimensiunea ratelor și la punerea la dispoziție a acestora, precum și cu privire la mărimea tranșelor.

Articolul 3

Letonia poate finanța următoarele măsuri:

(a) schema de compensare a lucrătorilor inactivi prevăzută de Regulamentul nr. 179 (adoptat la 31 martie 2020) privind indemnizația de inactivitate pentru persoanele care desfășoară activități independente și care sunt afectate de răspândirea COVID-19 și de Regulamentul nr. 165 (adoptat la 26 martie 2020) privind angajatorii afectați de criza provocată de pandemia de COVID-19 care sunt eligibili să beneficieze de indemnizația de inactivitate și de eșalonarea în rate a plăților întârziate a impozitelor sau de amânarea acestora timp de maximum trei ani;

(b) indemnizația de inactivitate prevăzută de Ordinul nr. 236 al Cabinetului de Miniștri privind alocarea resurselor financiare din programul „Fonduri pentru situații de urgență la nivel național” din cadrul bugetului de stat;

(c) sporul pentru copii acordat lucrătorilor, prevăzut de Ordinul nr. 178 al Cabinetului de Miniștri privind alocarea resurselor financiare programului „Fonduri pentru situații de urgență la nivel național” din cadrul bugetului de stat;

(d) schema de subvenții salariale pentru sectorul turismului și pentru cel al exporturilor, prevăzută de Raportul de informare privind măsurile pentru depășirea crizei provocate de pandemia de COVID-19 și pentru redresarea economică;

(e) plățile de sprijin pentru salariile profesioniștilor din domeniul medical și ale lucrătorilor din sectorul cultural, prevăzute de Legea privind măsurile de prevenire și de eliminare a amenințării la adresa statului și a consecințelor acesteia datorate răspândirii COVID-19, de Legea privind eliminarea consecințelor răspândirii infecțiilor cu COVID-19 și, respectiv, de Ordinul nr. 303 al Cabinetului de Miniștri privind alocarea resurselor financiare din programul „Fonduri pentru cheltuieli neprevăzute” din cadrul bugetului de stat;

(f) plățile legate de sănătate privind echipamentele individuale de protecție, prevăzute de Ordinele nr. 79, 118 și 220 ale Cabinetului de Miniștri privind alocarea resurselor financiare din programul „Fonduri pentru situații de urgență” din cadrul bugetului de stat;

(g) indemnizațiile de boală legate de COVID-19, prevăzute de Regulamentul nr. 380 al Cabinetului din 9.6.2020 privind resursele destinate asigurării siguranței epidemiologice necesare pentru instituțiile incluse în lista instituțiilor și a nevoilor prioritare.

Articolul 4

Letonia informează Comisia, până la [*DATA: 6 luni de la data publicării prezentei decizii*] și, ulterior, la fiecare 6 luni, cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, până în momentul în care cheltuielile publice planificate respective au fost executate integral.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Republicii Letonia.

Articolul 6

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele